

Bijlage 7: Uittreksels over de rechten en plichten van de ouders, de leerlingen, de school en het CLB uit de regelgeving over centra voor leerlingenbegeleiding

1 De opdracht van het centrum voor leerlingenbegeleiding

De centra hebben als opdracht bij te dragen tot het welbevinden van leerlingen nu en in de toekomst. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 5, § 1)

Bij het vervullen van die opdracht:

- 1° stelt het centrum het belang van de leerling centraal;
- 2° werkt het centrum vraaggestuurd, behalve voor de begeleiding die verplicht is;
- 3° werkt het centrum subsidiair ten aanzien van de school en de ouders. Het centrum, de school en de ouders dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- 4° werkt het centrum raadgevend en begeleidend, waarbij de begeleiding van het centrum waar mogelijk preventief is en waar nodig remediërend;
- 5° werkt het centrum multidisciplinair en benadert het de leerlingen vanuit somatische, psychologische, pedagogische en sociale invalshoek;
- 6° handelt het centrum gratis en discreet;
- 7° werkt het centrum samen met andere diensten in een aanwijsbaar netwerk;
- 8° heeft het centrum bijzondere aandacht voor bepaalde opdrachten in bepaalde groepen en voor de leerlingen die door hun sociale achtergrond bedreigd worden in hun ontwikkeling en in hun leerproces;
- 9° ontwikkelt het centrum een deontologische code die onder andere het onafhankelijke optreden van de personeelsleden waarborgt.

De diensten waarmee het centrum samenwerkt, bedoeld in 7°, moeten respect opbrengen voor het pedagogisch project van de school, de eigenheid van het centrum en voor de levensbeschouwing van de leerlingen en de ouders. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 6)

2 De werking van het centrum

- Begeleiding door het centrum is vraaggestuurd vanuit de leerlingen, de ouders en de scholen. Het centrum kan zelf voorstellen tot begeleiding formuleren. Het werkt daarvoor sensibiliserend. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 9, § 1)
- De regering kan het centrum verplichten tot het voorstellen van vormen van begeleiding voor deelgroepen van leerlingen, ouders en scholen. Het staat deze leerlingen, ouders en scholen vrij om al dan niet op dit verzekerd aanbod in te gaan. Het niet ingaan op een verzekerd aanbod door scholen wordt geregistreerd. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 9, § 1)
- Het centrum neemt initiatieven om de gezondheid, groei en ontwikkeling van de leerlingen te bevorderen, te bewaken en te behouden. Dit impliceert naast de multidisciplinaire werking, dat:
 - 1° het centrum systematisch en vroegtijdig stoornissen opspooft op het vlak van gezondheid, groei en ontwikkeling zodat de leerling of de ouders tijdig deze stoornissen kunnen laten behandelen. Het centrum organiseert hiertoe algemene, bijzondere en gerichte consulten;

- 2° het centrum ten aanzien van de leerlingen maatre gelen neemt om het ontstaan van sommige besmettelijke ziekten te beletten. De regering bepaalt hiertoe de maatregelen en legt het vaccinatieschema vast.
- 3° het centrum ten aanzien van de leerlingen en het schoolpersoneel profylactische maatregelen neemt om het verspreiden van besmettelijke ziekten tegen te gaan. De regering bepaalt hiervoor nadere regels. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 18)
- Het centrum verstrekt op een gestructureerde wijze preventief en tijdig aan leerlingen, ouders en schoolpersoneel ten minste informatie over:
 - 1° de structuur en de organisatie van het Vlaamse onderwijs;
 - 2° het volledige onderwijsaanbod;
 - 3° de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt;
 - 4° de welzijnsvoorzieningen;
 - 5° de gezondheidsvoorzieningen. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 16)

3 De relatie tussen het centrum en de leerlingen en hun ouders

- Het centrum respecteert ten allen tijde de rechten van het kind, zoals opgesomd in het Verdrag inzake de Rechten van het Kind ondertekend te New York op 20 november 1989 en goedgekeurd bij het instemmingsdecreet van 15 mei 1991. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 27)
- Als een school vraagt aan het centrum om een leerling te begeleiden, beperkt het centrum zich, onverminderd de toepassing van artikel 27, tot een aanbod tot begeleiding. Het centrum zet in dit geval de begeleiding alleen voort als de betrokken leerling hiermee instemt, op voorwaarde dat hij in staat is tot een redelijke beoordeling van zijn belangen, rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit. De minderjarige van twaalf jaar en ouder wordt vermoed in staat te zijn tot een redelijke beoordeling van zijn belangen. In het andere geval wordt de begeleiding alleen voortgezet mits de ouders van de betrokken leerling ermee instemmen. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 28, § 1)
- Als een leerling van school verandert, behoudt het centrum zijn bevoegdheid en verantwoordelijkheid ten aanzien van die leerling tot de leerling is ingeschreven in een school die door een ander centrum wordt bediend. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 29, § 1)
- Als een leerling voor een bepaalde periode niet ingeschreven is in de school, behoudt het centrum zijn bevoegdheid en verantwoordelijkheid ten aanzien van die leerling tot het einde van de periode van niet-inschrijving. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 29, § 2)
- De ouders en de leerlingen verlenen, overeenkomstig artikel 9, § 2, eerste lid, 1°, hun medewerking aan de algemene en ingerichte consulten en aan de profylactische maatregelen. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 9, § 2, eerste lid, 1° en artikel 30, § 1)
- De ouders of de leerling vanaf 12 jaar kunnen zich verzetten tegen het uitvoeren van een algemeen of gericht consult door een bepaalde arts van het centrum. In dit geval wordt het consult uitgevoerd door ofwel een andere arts van hetzelfde centrum ofwel door een arts van een centrum naar keuze, ofwel door een arts die niet tot een centrum behoort, maar wel in het bezit is van het hiertoe door de regering bepaalde bekwaamheidsbewijs (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 30, § 2).
- De kosten voor een consult dat niet wordt uitgevoerd door een arts van het centrum, zijn ten laste van de betrokkene (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 30, § 4).
- De meerderjarige leerling of de verantwoordelijke van de minderjarige leerling wordt schriftelijk geïnformeerd door het centrum over de aard en de bedoeling van de vaccinatie (Ministerieel besluit tot bepaling van het vaccinatieschema ten behoeve van de centra voor leerlingenbegeleiding dd. 15-06-2000, art 4).
- Het centrum dient de vaccinatie toe nadat het hiervoor van de meerderjarige leerling of van de verantwoordelijke van de minderjarige leerling de schriftelijke toestemming gekregen heeft. Deze toestemming kan worden gege-

ven voor meerdere vaccinaties tegelijk, maar is niet langer dan twee jaar geldig (Ministerieel besluit tot bepaling van het vaccinatieschema ten behoeve van de centra voor leerlingenbegeleiding dd. 15-06-2000, art 5).

- Overeenkomstig de richtlijnen van de administratie Gezondheidszorg, houdt het centrum van iedere begeleide leerling op een gestandaardiseerde wijze, de vaccinatietoestand bij. De beschikbare vaccinatiegegevens worden minstens na elke vaccinatie schriftelijk meegedeeld aan de meerderjarige leerling of de verantwoordelijke van de minderjarige leerling (Ministerieel besluit tot bepaling van het vaccinatieschema ten behoeve van de centra voor leerlingenbegeleiding dd. 15-06-2000, art 7).

4 Kernactiviteiten die het CLB binnen de verschillende begeleidingsdomeinen aanbiedt

Om de strategische doelstellingen te realiseren, bestaat het leerlinggebonden aanbod van het CLB uit de volgende mogelijke kernactiviteiten:

1° **onthaal**: het eerste contact met de cliënt, de school of een netwerkpartner en het beluisteren van het aanmeldingssignaal; indien nodig aansluiting bieden met al dan niet zelf aangeboden vraagverheldering of andere vormen van hulp;

2° **vraagverheldering**: samen met de cliënt, de school of een netwerkpartner de problemen inventariseren, systematisch in kaart brengen en ontrafelen; oplossingsalternatieven verkennen en die toetsen aan een mogelijk aanbod;

3° **het verstrekken van informatie en advies**:

a) het informeren en handelingsgericht advies geven over keuzemogelijkheden en gedragsalternatieven en eventueel het aanraden van bepaalde hulp aan de cliënt of aan personen uit de leefomgeving;

b) het verstrekken van een handelingsgericht advies aan leerkrachten om hun draagkracht te versterken bij de opvang van leerlingen met zorgvragen;

4° **diagnose**: een op systematische wijze opgebouwd, geobjectiveerd en gedetailleerd beeld van de problematiek en de onderwijsnoden van een leerling. Het centrum neemt zowel verhelderende, onderkende als indicerende diagnostische vraagstellingen op en maakt bij de analyse hiervan gebruik van wetenschappelijk verantwoorde methoden en, waar die voorhanden zijn, van vastgelegde standaarden. Het centrum werkt waar nodig samen met externen. De diagnostiek resulteert in een advies aan de betrokkenen. Bij leerlingen met een specifieke onderwijsgerelateerde behoefte wordt een advies gegeven over ondersteunende maatregelen in onderwijs, al of niet geformaliseerd zoals bepaald in de onderwijsregelgeving;

5° **kortdurende begeleiding**: het bieden van een multidisciplinaire en professionele ondersteuning, in eerste instantie gefocust op het samen met de cliënt zoeken naar antwoorden en oplossingen voor de problematische situatie. De kortdurende begeleiding bestaat uit een aanbod van twee tot acht sessies;

6° **samenwerken met netwerk**: het centrum werkt samen met relevante netwerkpartners in functie van de begeleiding van de leerling en de ondersteuning van ouders, de school of personen uit de leefomgeving.

Het centrum kan van het aantal sessies, vermeld in het eerste lid, 5° afwijken in het belang van leerlingen die door hun persoonlijke kenmerken, sociale achtergrond of leefsituatie leerbedreigd zijn. (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 5)

Het leerlinggebonden aanbod vertrekt steeds vanuit een zorgvraag die betrekking heeft op het welbevinden van de leerling met het oog op het vrijwaren of versterken van zijn leerproces of de onderwijsloopbaan nu of in de toekomst. Het leerlinggebonden aanbod heeft altijd betrekking op een of meer geïdentificeerde leerlingen.

De cliënt, het schoolpersoneel en personen uit de leefomgeving kunnen van dat aanbod gebruik maken bij een zorgvraag over één of meer geïdentificeerde leerlingen.

Het centrum neemt initiatieven om het leerlinggebonden aanbod naar inhoud en methodiek aan te passen voor leerlingen die door hun persoonlijke kenmerken, sociale achtergrond of leefsituatie bedreigd zijn in hun ontwikkeling. (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 6)

De kernactiviteiten het verstrekken van informatie, diagnose en kortdurende begeleiding worden steeds voorafgegaan door de kernactiviteiten onthaal en vraagverheldering. (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 7)

De **doorlooptijd** van het traject, te beginnen vanaf het onthaal, varieert. De maximale doorlooptijd bedraagt:

1° tien werkdagen voor een traject dat leidt tot vraagverheldering, informatie of advies;

- 2° veertig werkdagen voor een traject dat leidt tot een diagnose;
- 3° vijftig werkdagen voor een traject dat leidt tot een diagnose met geformaliseerd advies

In noodsituaties stelt het centrum alles in het werk om de doorlooptijd in te korten en snel te reageren. Onder noodsituatie wordt verstaan: een acuut beleefde, ernstige zorgvraag die niet op voorhand kon worden ingeschat en waarin onmiddellijke hulp moet worden geboden.

Het centrum kan van de doorlooptijd afwijken in het belang van leerlingen die door hun persoonlijke kenmerken, sociale achtergrond of leefsituatie leerbedreigd zijn of indien de samenwerking met de netwerkpartner dit vereist (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 8)

Voor alle zorgvragen binnen het begeleidingsdomein **leren en studeren** biedt het centrum de volgende kernactiviteiten aan:

- 1° onthaal
- 2° vraagverheldering
- 3° het verstrekken van informatie en advies
- 4° diagnose
- 6° samenwerken met netwerk

Het centrum besteedt daarbij bijzondere aandacht aan het kleuteronderwijs en de aanvang van de lagere school bij het werken aan leer- en ontwikkelingsmoeilijkheden. (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 9)

Voor alle zorgvragen binnen het begeleidingsdomein **onderwijsloopbaan** biedt het centrum de volgende kernactiviteiten aan:

- 1° onthaal
- 2° vraagverheldering
- 3° het verstrekken van informatie en advies
- 4° diagnose
- 6° samenwerken met netwerk

Daarbij besteedt het centrum bijzondere aandacht aan de keuzeprocessen in de onderwijsloopbaan ter voorbereiding van de overgang:

- 1° van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs;
- 2° van de eerste graad naar de tweede graad van het secundair onderwijs;
- 3° van de tweede graad naar de derde graad van het secundair onderwijs;
- 4° van de derde graad van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs;
- 5° van het buitengewoon onderwijs naar het gewoon onderwijs;
- 6° van het gewoon onderwijs naar het buitengewoon onderwijs;
- 7° van het voltijds onderwijs naar de deeltijdse leersystemen;
- 8° van de deeltijdse leersystemen naar het voltijds onderwijs.

In afwijking van het eerste lid biedt het centrum bij zorgvragen over *problematische keuzes* naast de andere kernactiviteiten, ook een kortdurende begeleiding aan.

Het centrum biedt de kernactiviteiten onthaal, vraagverheldering en het verstrekken van informatie en advies actief aan voor alle *anderstalige nieuwkomers* met het oog op de instap in het onderwijs en studiekeuze. (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 10)

Voor alle zorgvragen binnen het begeleidingsdomein **preventieve gezondheidszorg** biedt het centrum de volgende kernactiviteiten aan,

- 1° onthaal
- 2° vraagverheldering
- 3° het verstrekken van informatie en advies
- 4° diagnose
- 6° samenwerken met netwerk

(BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 11)

Met behoud van de toepassing van artikel 6, eerste lid, biedt het centrum voor alle zorgvragen binnen het begeleidingsdomein **psychisch en sociaal functioneren** de volgende kernactiviteiten aan,

- 1° onthaal
- 2° vraagverheldering
- 3° het verstrekken van informatie en advies
- 4° diagnose
- 5° kortdurende begeleiding
- 6° samenwerken met netwerk

Het centrum besteedt daarbij bijzondere aandacht aan het eerste leerjaar B, het beroepsvoorbereidend leerjaar, het beroepsonderwijs en de deeltijdse leersystemen met het oog op de vermindering van risicogedrag en een zinvolle beleving van de school door de leerlingen.

De kortdurende begeleiding, vermeld in het eerste lid, wordt altijd uitgevoerd als aanvulling op het beleid en de inspanningen van de school, als het gaat over gedrag dat kan resulteren in orde- en tuchtmaatregelen. (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 12)

Als een leerling, in overleg met de school, de ouders, de opvoedingsverantwoordelijken en waar mogelijk de leerling zelf, in het kader van een traject, als vermeld in artikel 9 tot en met 12, wordt verwezen naar externe hulpverlening:

- 1° zorgt het centrum voor de voortgangscntrole van de leerling met het oog op het functioneren op school;
- 2° levert het centrum de gegevens aan waarop het zich gebaseerd heeft voor de verwijzing. (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 13)

5 Het multidisciplinair CLB-dossier

In het belang van de leerling, de ouders of ter vrijwaring van de rechten van derden kunnen de gegevens ontoegankelijk gemaakt worden voor bepaalde CLB-medewerkers:

- 1° op verzoek van de bekwame minderjarige leerling;
- 2° op verzoek van de bekwame meerderjarige leerling ;
- 3° op verzoek van de ouders, in eigen naam of namens de niet-bekwame minder- of meerderjarige leerling;
- 4° ambtshalve, in uitzonderlijke gevallen die moeten worden gemotiveerd (BVR betreffende het multidisciplinair dossier in de centra voor leerlingenbegeleiding dd.12-09-2008, art. 6).

§ 1. De bekwame minder- en meerderjarige leerling heeft recht op toegang tot de gegevens uit het multidisciplinaire dossier. De leerling heeft geen toegang tot die gegevens als ze :

- 1° louter betrekking hebben op derden;
- 2° verstrekt werden door een derde en door die persoon als vertrouwelijk bestempeld werden;
- 3° opgesteld werden voor de gerechtelijke overheden .

De ouder van de niet-bekwame minder- en meerderjarige leerling heeft recht op toegang tot de gegevens uit het multidisciplinaire dossier. De ouder heeft evenwel geen toegang tot die gegevens als ze :

- 1° als vertrouwelijk bestempeld werden door de persoon die de gegevens heeft meegedeeld;
- 2° louter betrekking hebben op een andere persoon dan zichzelf of de leerling;
- 3° opgesteld werden voor de gerechtelijke overheden .

De ouder van de bekwame minder- en meerderjarige leerling heeft recht op toegang tot de gegevens uit het multidisciplinaire dossier die betrekking hebben op zichzelf. Na toestemming van de bekwame minder- of meerderjarige leerling heeft de ouder ook recht op toegang tot de gegevens die enkel de leerling betreffen of die tegelijk betrekking hebben op de leerling en op zichzelf. De ouder heeft geen toegang tot gegevens die als vertrouwelijk bestempeld werden door de persoon die de gegevens heeft meegedeeld of die opgesteld werden voor de gerechtelijke overheden.

Elke persoon die in een dossier vermeld wordt, heeft toegang tot de gegevens die hemzelf betreffen.

§ 2. De leerling kan het recht op toegang zelfstandig uitoefenen of zich laten bijstaan door een bijstandspersoon die :

1° door het beroepsgeheim gebonden is of personeels lid is van de school waar de leerling onderwijs volgt;

2° op ondubbelzinnige wijze door de leerling aangewezen is;

3° niet rechtstreeks betrokken is bij de jeugdhulpverlening.

Als de leerling niet in staat is om zelf een bijstandspersoon aan te wijzen én er sprake is van een belangenconflict tussen de leerling en zijn ouders, wordt een bijstandspersoon aangewezen door het centrum om het recht op toegang uit te oefenen. De vaststelling dat er een tegenstrijdig belang is, valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur en de beroepsbeoefenaar van het centrum, in voorkomend geval naar aanleiding van een uitdrukkelijk en gemotiveerd verzet van de leerling. De bijstandspersoon wordt gekozen in het belang van de leerling.

§ 3. Het recht op toegang wordt verleend door inzage in het dossier. De inzage vindt steeds plaats onder begeleiding van een CLB-medewerker en onder de verantwoordelijkheid van de directeur van het centrum. De inzage van de gegevens over de gezondheid vindt plaats onder begeleiding van de beroepsbeoefenaar van het centrum. De vermelde personen duiden de informatie over de aanwezige dossierelementen voor de betrokkenen op een wijze die verstaanbaar is voor de leerling en de ouders. De inzage vindt uiterlijk plaats binnen tien werkdagen na het verzoek om inzage, rekening houdend met de vakantieregeling, vermeld in het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding.

Als een volledige inzage van bepaalde gegevens afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot die gegevens verstrekt via een gedeeltelijke inzage, een gesprek of een rapportage. Die beoordeling wordt gemaakt in overleg tussen de CLB-medewerker en de betrokken derde.

Personen die deel uitmaken van het cliëntensysteem worden, voor zover het gaat om contextuele gegevens, voor de toepassing van deze paragraaf, niet als derden beschouwd ten opzichte van elkaar.

§ 4. Als het verlenen van toegang aan een ouder van de leerling een tegenstrijdig belang kan opleveren met dat van de leerling, wordt het toegangsrecht van de ouder enkel uitgeoefend door een bijstandsfiguur van de leerling, als vermeld in § 2. De vaststelling dat er een tegenstrijdig belang is, valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur en de beroepsbeoefenaar van het centrum, in voorkomend geval naar aanleiding van een uitdrukkelijk en gemotiveerd verzet van de leerling.

§ 5. De leerling heeft het recht om het dossier aan te vullen en mag zijn versie geven van de feiten, vermeld in het dossier.

§ 6. De persoon die toegang heeft tot de gegevens uit het multidisciplinaire dossier heeft recht op een afschrift van die gegevens waartoe hij toegang heeft door inzage en op een rapport van de gegevens waartoe hij toegang heeft door een gesprek of rapportage.

Ieder afschrift en ieder rapport is persoonlijk en vertrouwelijk, en mag enkel worden aangewend voor doeleinden van jeugdhulp. De CLB-medewerker die een afschrift of rapport bezorgt, wijst de minderjarige of de ouder daarop en voegt een toelichting daarover bij het afschrift of rapport.

§ 7. Het recht op toegang door de minderjarige geldt niet als de beroepsbeoefenaar of de directeur van het centrum van oordeel is dat het meedelen van de medische, respectievelijk niet-medische gegevens in het dossier klaarblijkelijk ernstig nadeel voor het welzijn van de leerling meebrengt. De ouder of de bijstandspersoon heeft wel recht op toegang voor zover het gaat om niet-medische gegevens.

Wanneer de beroepsbeoefenaar van oordeel is dat het meedelen van medische gegevens in het dossier klaarblijkelijk ernstig nadeel voor het welzijn van de leerling meebrengt, raadpleegt de beroepsbeoefenaar overeenkomstig artikel 7, § 4, van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, voorafgaand een andere beroepsbeoefenaar, en voegt de beroepsbeoefenaar een schriftelijke motivering toe aan het dossier. De toegang wordt enkel toegezegd aan de bijstandspersoon als die een beroepsbeoefenaar is.

§ 8. Elk verzoek om vraag tot raadpleging, elke raadpleging en elke weigering tot raadpleging wordt vermeld in het chronologische overzicht, vermeld in artikel 2, 7°.

(BVR betreffende het multidisciplinair dossier in de centra voor leerlingenbegeleiding dd.12-09-2008, art. 7).

De directeur van het centrum draagt het multidisciplinaire dossier over aan een ander centrum dat de leerling onder begeleiding heeft, tenzij er daartegen verzet wordt aangetekend door :

1° de bekwame minder- of meerderjarige leerling;

2° de ouders, in eigen naam of namens de niet-bekwame minder- of meerderjarige leerling.

Dit verzet moet schriftelijk ingediend worden binnen een termijn van tien dagen na de mededeling waarin de ouders of de leerling op de hoogte worden gebracht van de geplande overdracht.

Het verzet, vermeld in § 1, kan geen betrekking hebben op de overdracht van de identificatiegegevens, de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen, de vaccinatiegegevens, de gegevens in het kader van de algemene, de gerichte en de bijzondere consulten en de medische onderzoeken, vermeld in artikel 24, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2000 tot bepaling van sommige opdrachten van de centra voor leerlingenbegeleiding.

(BVR betreffende het multidisciplinair dossier in de centra voor leerlingenbegeleiding dd.12-09-2008, art. 8).

De wachttijd van 10 dagen begint te lopen vanaf het moment van 'geïnformeerd zijn'. De informatie kan ten vroegste gegeven worden bij de inschrijving. Een inschrijving in combinatie met de informatie vóór 1 september kan evenwel nooit aanleiding geven tot het doorgeven van het dossier vóór 1 september. Het CLB-dossier van een leerling, ingeschreven en geïnformeerd uiterlijk op 1 augustus, kan bijgevolg op 1 september worden overgemaakt.

Indien de ouders of de leerling zelf willen dat hun dossier sneller wordt overgemaakt, dienen ze schriftelijk te bevestigen dat ze afzien van de wachttijd van 10 dagen.

De procedure in verband met het raadplegen, overdragen en informeren over het multidisciplinair dossier van de CLB's wordt best in elk schoolreglement opgenomen (Omzendbrief CLB/2002/03, dd. 31-01-2002, punt 3).

Wanneer een centrum bij wijze van advies een leerling doorverwijst naar een zorginstelling of een hulpverlener (revalidatiecentrum, huisarts e.d.) en dit advies wordt opgevolgd, dan mag het centrum het multidisciplinaire dossier pas overmaken aan deze zorginstelling of hulpverlener op gemotiveerd verzoek of na schriftelijke toestemming (Omzendbrief CLB/2008/02, punt 9)

Elk CLB is gehouden ouders en leerlingen te informeren over o.a. het doorgeven van het dossier. De procedure tot de overdracht van het dossier dient in elk beleidscontract opgenomen en moet bovendien blijken uit de bijzondere bepalingen. Dit geldt als bewijs van de systematische aanpak van de informatieverplichting. De concrete wijze waarop de informatie gegeven wordt, behoort tot de methodologische vrijheid van het centrum (Omzendbrief CLB/2002/03, dd. 31-01-2002, punt 2).

Het centrum en de CLB-medewerkers mogen enkel in het belang van de leerling gegevens uit het multidisciplinaire dossier bezorgen aan de volgende derden :

1° het betrokken schoolpersoneel voor wat betreft de gegevens die nodig zijn om hun taak naar behoren te kunnen vervullen;

2° anderen, om een verplichting na te komen die opgelegd wordt door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie, of op gemotiveerd verzoek of na schriftelijke toestemming van :

a) de bekwame minder- of meerderjarige leerling;

b) de ouders, in eigen naam of namens de niet-bekwame minder- of meerderjarige leerling.

De overdracht van gegevens uit het multidisciplinaire dossier, vermeld in het eerste lid, vindt plaats onder de verantwoordelijkheid van de directeur en de beroepsbeoefenaar van het centrum.

(BVR betreffende het multidisciplinair dossier in de centra voor leerlingenbegeleiding dd. 12-09-2008, art. 9).

De directeur van het centrum draagt er zorg voor dat de betrokken leerling en de ouders op een gepaste wijze geïnformeerd worden over de dossiergegevens.

Ter uitvoering van het eerste lid informeert de directeur de leerling ten minste over de bewaringstermijn van het multidisciplinaire dossier, de mogelijkheid van overdracht van bepaalde dossierelementen, de persoon die zijn dossier bij

bewaring verder beheert, de locatie en de verdere toegang tot het multidisciplinaire dossier na de beëindiging van het leerplichtonderwijs, conform de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. (BVR betreffende het multidisciplinair dossier in de centra voor leerlingenbegeleiding dd. 12-09-2008, art. 11).

6 Afwezigheden en begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen

De ouders en de leerplichtige leerlingen verlenen overeenkomstig artikel 9, § 2, eerste lid, 2°, hun medewerking aan de begeleidingsinitiatieven van het centrum in het kader van de leerplichtcontrole. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 31)

Een instemming van de betrokken leerling of zijn ouders is niet vereist als de begeleiding betrekking heeft op leerplichtproblemen van een leerplichtige jongere in het kader van de wettelijke opdracht van de overheid inzake leerplichtcontrole. Als de betrokken leerling of zijn ouders niet ingaan op de initiatieven van het centrum, meldt het centrum dit aan de door de Vlaamse regering aangeduide instantie. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 28, § 2)

Het centrum ondersteunt de school om door middel van preventieve acties de begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen efficiënt en effectief te laten verlopen. Daartoe participeert het centrum ten minste aan het systematische en gestructureerde overleg dat de school organiseert, gebaseerd op de door de school geregistreerde gegevens betreffende de aanwezigheid en afwezigheid van individuele leerlingen. (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding dd. , art. 22).

Samen met de school start het centrum, na melding door en overleg met de school, verplicht een traject op voor elke leerling die door de frequentie en de aard van zijn afwezigheden zijn schoolloopbaan in het gedrang brengt, ongeacht de gehanteerde wettigheden. Dit traject heeft als doel te voorkomen dat de afwezigheden resulteren in een schoolse achterstand voor de betrokken leerling (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 14, § 1 en § 2).

Samen met de school start het centrum, na melding door en overleg met de school, verplicht een traject op voor elke minderjarige leerling die meer dan 10 halve lesdagen per schooljaar afwezig is voor zover de school die afwezigheid als problematisch of ongewettigd registreert. Dit traject heeft als doel te voorkomen dat de minderjarige leerling niet meer voldoet aan de reglementering inzake regelmatig schoolbezoek (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 14 § 1 en § 3).

Samen met de school start het centrum, na melding door en overleg met de school, verplicht een traject op voor elke leerling bij zijn afwezigheid wegens schorsing of wegens tijdelijke uitsluiting als tuchtmaatregel (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 14 § 1).

Samen met de school ondersteunt het centrum acties die definitieve uitsluiting als tuchtmaatregel moeten voorkomen. Bij afwezigheid van een leerling ingevolge definitieve uitsluiting als tuchtmaatregel, start het centrum samen met de school, na melding door en overleg met de school verplicht een traject op. Dit traject heeft onder meer als doel de leerling en zijn ouders bij te staan bij het noodgedwongen zoeken naar een andere instelling of onderwijsvorm (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 14 § 1 en § 4).

Als de problematische of ongewettigde afwezigheden van de leerling van dergelijke omvang zijn dat hij dreigt niet te voldoen aan de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht en als deze leerling of zijn ouders herhaaldelijk niet ingaan op de begeleiding die door het centrum samen met en op initiatief van de school werd gestart, dan kan het centrum dit in overleg met de school melden aan de volgende instantie:

- 1° voor het basisonderwijs: de bevoegde ambtenaar van de administratie Basisonderwijs van het departement Onderwijs;
- 2° voor het secundair onderwijs en voor de erkende vormingen: de bevoegde ambtenaar van de administratie Secundair Onderwijs van het departement Onderwijs (BVR tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de centra voor leerlingenbegeleiding , art. 14).

Bij twijfels over een medisch attest en de afwezigheid eraan verbonden neemt de school best contact op met het CLB. Wanneer een bepaald chronisch ziektebeeld leidt tot verschillende afwezigheden zonder dat telkens een doktersconsultatie noodzakelijk is (bijv. astma, migraine,...) kan na samenspraak tussen school en CLB één medisch attest die het ziektebeeld bevestigt volstaan. Wanneer een afwezigheid om deze reden zich dan effectief voordoet, volstaat een attest van de ouders (Omzendbrieven BaO/2002/11 dd. 2002-08-16, punt 3.1 en SO/2005/04 dd. 2005-07-08, punt 2.1.1).

Voor problematische afwezigheden tot en met 10 halve lesdagen wordt van scholen verwacht dat ze hierrond op verschillende manieren werken: zo moeten afspraken rond afwezigheden opgenomen zijn in het schoolreglement, moet bij problematische afwezigheden de school contact opnemen met de ouders (telefonisch, via de schoolagenda, door huisbezoek, contact met het CLB, ...).

Van zodra de 10 halve lesdagen problematische afwezigheden overschreden zijn moet de school minimaal aan een aantal door de overheid opgelegde voorwaarden voldaan hebben en moet er van de inspanningen een schriftelijke neerslag zijn, wil de problematische afwezigheid omgezet kunnen worden in gewettigde afwezigheid:

- de school heeft de problematische afwezigheid gemeld aan het CLB;
- de school werkt samen met het CLB aan de begeleiding van de leerling. Het CLB begeleidt samen met de school elke minderjarige leerling die meer dan 10 halve lesdagen per schooljaar problematisch afwezig is. Van deze contacten met het CLB en van de begeleiding moet er een schriftelijke neerslag zijn. Het is zeker niet de bedoeling dat er een nieuw dossier aangemaakt wordt: de schriftelijke neerslag van de begeleidingsinspanningen kan geïntegreerd worden in het (bestaand) leerlingendossier (Omzendbrief BaO/2002/11 dd. 16-08-2002, punt 5; SO/2005/04 dd. 08-07-2005, punt 3 en SO/2002/05/busso dd. 15-08-2002, punt 2.3).

7 Rechten en plichten van het centrum en de school

De school heeft de plicht om haar volledige medewerking te verlenen aan de organisatie en de uitvoering van algemene en gerichte consulten, de profylactische maatregelen en het vaccinatiebeleid en aan de begeleidingsinitiatieven van het centrum inzake leerplichtcontrole. Het centrum heeft de plicht om met de schoolorganisatie rekening te houden. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 32)

Het centrum maakt zijn werking bekend aan de leerlingen en hun ouders. Dat gebeurt minstens op het ogenblik dat de leerling voor de eerste keer wordt ingeschreven in een school die behoort tot het werkgebied van het centrum. Daarbij geeft het centrum ten minste informatie over de rechten en plichten van ouders, leerlingen, de school en het centrum. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 7)

De school heeft de plicht om de ouders, de leerlingen en haar personeel te informeren over het centrum waarmee ze samenwerkt. Het centrum heeft het recht om in overleg met de school, in en via de school vrij informatie te verspreiden over zijn werking aan leerlingen, ouders en schoolpersoneel. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 33)

Het centrum heeft het recht om in de school besprekingen en overleg over de leerlingen, leerlingenbegeleiding, zorgverbreding en preventieve acties of projecten die betrekking hebben op het begeleidingsaanbod bedoeld in artikel 17, bij te wonen.

Het centrum heeft de plicht om de school deskundige ondersteuning over die onderwerpen te geven. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 34)

Het centrum heeft recht om op de school aanwezig te zijn.

Het centrum heeft de plicht om in de scholen met preferentiegroepen optimaal aanwezig te zijn. De school en het centrum maken hierover afspraken in functie van de te bereiken effecten.

De school heeft recht op begeleiding door het centrum. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 35)

Het centrum heeft recht op de relevante informatie die over de leerlingen in de school aanwezig is en de school heeft recht op de relevante informatie over de leerlingen in begeleiding. Ze houden allebei bij het doorgeven en het gebruik

van deze informatie rekening met de geldende regels inzake het beroepsgeheim, de deontologie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 36)

Het centrum heeft de plicht om het pedagogisch project van de school te respecteren. (Decreet CLB dd. 01-12-1998, artikel 37)

Elk centrum biedt aan de scholen waarmee het een beleidscontract of een beleidsplan heeft afgesloten ondersteuning aan die betrekking heeft op:

- 1° informatieverstrekking;
- 2° het centrum als draaischijf tussen de school en een aanwijsbaar netwerk;
- 3° participatie in overleg m.b.t. leerlingenbegeleiding of zorgbeleid, georganiseerd door de school;
- 4° participatie aan projecten op school gericht op het beleid rond prioritaire doelgroepen (BVR tot bepaling van sommige opdrachten van de centra voor leerlingenbegeleiding, art. 18).

Op het vlak van schoolondersteuning onderneemt het centrum, aanvullend op de inspanningen van de school, de nodige acties om de schoolinterne leerlingenbegeleiding te ondersteunen en te helpen optimaliseren.
